

КОМИСИЯ ЗА РЕГУЛИРАНЕ НА СЪОБЩЕНИЯТА
гр. София, ул. Гурко № 6, www.crc.bg

ИНСТРУКЦИЯ

към формуляр на „Въпросник за отчет на дейността през 2018 г. на предприятията, предоставящи услуги за пренос на данни и/или услуги за достъп до интернет“

Раздел Б

Въпросникът се попълва от предприятията, предоставящи услуги за пренос на данни и/или услуги за достъп до интернет на едро и/или дребно.

☞ Внимание!

- *Предприятията, които през 2018 г. са прекратили предоставянето от свое/чуждо име и за своя сметка на услуги за пренос на данни и/или достъп до интернет, следва да посочат в съответните раздели информация за приходите, получени през годината от съответните услуги, както и за размера на реализирания трафик. В случай, че към 31.12.2018 г. предприятието няма абонати/потребители на съответните услуги, във въпросите, отнасящи се до брой абонати/потребители се посочва „0“.*
- *В случай, че данните не могат да бъдат представени в указаната от КРС разбивка, а в различна такава, поддържана от предприятието, както и в случаите, когато данните се базират на експертна оценка, това следва изрично да се отбележи в полето „Бележки/Коментари при попълването“.*

Раздел Б.1.: ПРЕДОСТАВЯНЕ НА УСЛУГИ ЗА ПРЕНОС НА ДАННИ И/ИЛИ ДОСТЪП ДО ИНТЕРНЕТ, С ИЗКЛЮЧЕНИЕ НА ДОСТЪП ДО ИНТЕРНЕТ И ПРЕНОС НА ДАННИ, ПРЕДОСТАВЯНИ ЧРЕЗ НАЗЕМНИ МРЕЖИ С ПОЛЗВАНЕ НА РАДИОЧЕСТОТЕН СПЕКТЪР (GSM, UMTS, LTE)

Раздел Б.1.1.: УСЛУГИ НА ДРЕБНО

В т. I. се посочват абонатите и приходите от услуги за достъп до интернет, предназначени за масовия пазар. Той се състои от домашни и малки и средни бизнес потребители, които ползват стандартизирани услуги с еднакви характеристики и качество.

Във въпрос 1 се посочва броят домашни и бизнес абонати на **самостоятелни услуги** за достъп до интернет към 31.12.2018 г., както и реализираните приходи (от месечен абонамент и инсталационни такси, в лв. без ДДС) през 2018 г., като абонатите и приходите от интернет достъп, предоставян чрез наземни мрежи с ползване на радиочестотен спектър (**мобилен достъп до интернет**), **не се посочват** в този въпрос, а в Раздел Б.3. **В т. 1.1.** се посочват броят абонати и приходите на услуги за широколентов достъп до интернет (със скорост над и вкл. 144 kbps), а в **т. 1.2.** – на теснолентов и комутируем (dial-up) достъп до интернет със скорост до 144 kbps.

Въпрос 2 се попълва от предприятието, в случай че през 2018 г. е предоставяло услуги за достъп до интернет (**без мобилен достъп**) на крайни потребители, **в пакет** с други електронни съобщителни услуги (напр. интернет и телевизия, интернет и гласова телефонна услуга и др.). Посочва се броят на домашните и бизнес абонати към 31.12.2018 г.

 Внимание!

- *Предприятията, попълнили въпроси 1 и 2 от т. I, следва да попълнят Раздели Б.2 и Б.2.1.*
- *Броят на абонатите на пакетни услуги от т. 2. следва да бъде равен на общия брой абонати на пакетни услуги с фиксиран достъп до интернет, посочен във въпрос 3., Раздел А.1. на формуляр „ОБЩА ЧАСТ“.*
- *Дефиниция на понятието „пакетна услуга“ е представена в инструкцията към формуляр „ОБЩА ЧАСТ“.*

Във въпрос 3 се посочват броят и приходите (в лв. без ДДС) от продажба на карти или ваучери за предплатен достъп през точка за достъп (access point).

Въпрос 4 се попълва, ако през 2018 г. предприятието е предоставяло различни от изброените във въпроси 1, 2 и 3 услуги. Посочва се видът на услугата и се попълва информация за броя на абонатите и приходите (в лв. без ДДС). В полето за бележки и коментари се предоставя кратко описание на услугата.

Въпросите в т. II. се отнасят до предоставянето на услуги за пренос на данни и достъп до интернет на дребно с гарантирано качество, предлагани на бизнес абонати¹.

За реализирането на услуги с гарантирано качество, предприятията използват традиционни и алтернативни линии под наем и MAN достъп, базиран на Ethernet интерфейс, като използват ресурсите на собствената влакнесто-оптична мрежа или наемат преносен капацитет от други предприятия. Този вид достъп се характеризира с гарантиране на минимална скорост, осигуряване на симетричен трафик в мрежата и ограничаване на коефициента на споделяне в мрежата. По отношение на качеството на обслужване предприятията предлагат специални решения с резервиране на връзка към световната мрежа, осигуряват център за отстраняване на повреди и за дистанционно обслужване на крайните потребители с 24-часов достъп до тях, свързаност към центрове за данни с възможност за архивиране на данните на потребителя, възможност за изграждане на виртуални частни мрежи и др.

Във въпрос 1 се посочват брой бизнес абонати и брой предоставени линии към 31.12.2018 г., както и приходи (в лв. без ДДС) през 2018 г., ако са предоставени услуги за MAN достъп на дребно чрез свързаност от вида „точка-много точки“ в каналния (L2) слой на OSI модела. Посочва се информация единствено за достъпа до MAN, без оглед на пренасяната информация от потребителя (глас, данни, видео). Не се включват приходите от VPN услуги (VLAN, MPLS и др.).

 Внимание!

- *В посочените приходи следва да бъдат включени и приходи от закрити линии през 2018 г.*

---

¹ Бизнес абонати са юридически лица, еднолични търговци, граждански сдружения, неправителствени организации и органи на публичния сектор/държавното управление. Бизнес абонатите използват електронни съобщителни услуги основно за осъществяване на икономическата им дейност. Бизнес абонатите са крайни потребители на дадена услуга.

- *Предприятията, попълнили въпрос 1 от т. II., следва да попълнят Раздел Б.б. "MAN достъп, предоставен на дребно през 2018 г."*
- *Броят на линиите, посочени във въпрос 1 от т. II. следва да съответства на броя на описаните линии в Раздел Б.б.*
- *Данни за услугите за MAN достъп без гарантирано качество се попълват в т. I на раздел Б.1.1 „Достъп до интернет (без мобилен достъп), предоставян самостоятелно“ и се отбелязва т. 03. „FTTH (Fiber To The Home) - ОПТИКА ДО ДОМА“ в раздел Б.2. на въпросника.*

Във въпрос 2 се посочват брой бизнес абонати и брой предоставени линии към 31.12.2018 г., както и приходи (в лв. без ДДС) през 2018 г., в случай че предприятието е предоставяло достъп до интернет с гарантирано качество (с гарантиран капацитет и симетрични скорости) чрез линии под наем, закупени от друго предприятие или чрез собствени абонатни линии, включително чрез MAN достъп.

Внимание!

- *Предприятията, попълнили въпрос 2 от т. II., следва да попълнят Раздел Б.2.2. "Достъп до интернет чрез традиционни и алтернативни линии под наем и специално организиран достъп, предоставен през 2018 г."*
- *Броят на линиите, посочени във въпрос 2 от т. II., следва да съответства на броя на описаните линии в Раздел Б.2.2.*

Въпрос 3 се попълва, ако през 2018 г. са предоставяни VPN услуги (VLAN, MPLS и др.). Попълва се информация за броя бизнес абонати и броя на предоставените линии (брой предоставени VLAN връзки) към 31.12.2018 г., както и приходите (в лв. без ДДС) през 2018 г. от предоставяните услуги.

Въпрос 4 се попълва, ако през 2018 г. предприятието е предоставяло различни от изброените във въпроси 1, 2 и 3 услуги с гарантирано качество. Посочва се видът на услугата и се попълва информация за броя на бизнес абонатите и предоставените линии, както и за приходите (в лв. без ДДС) през 2018 г. В полето за бележки и коментари се предоставя кратко описание на услугата.

Раздел Б.1.2.: УСЛУГИ НА ЕДРО

В Раздел Б.1.2. се попълват данни за броя на контрагентите² на дадена услуга на ЕДРО към 31.12.2018 г. и за размера на общите годишни приходи (в лв. без ДДС), в т.ч. от съвместно разполагане (колокиране), които предприятието, попълващо въпросника, е получило от предоставянето ѝ през 2018 г.

Внимание!

- *Предоставянето на **тъмно влакно**, с цел осъществяване на достъп до интернет, както и предоставянето на терминиращи сегменти на **линии под наем** на едро, предоставени на предприятия с цел изграждане или разширяване на електронната съобщителна мрежа или предоставяне на електронни съобщителни услуги на крайни потребители, **не се включват** в Раздел Б.1.2. „Услуги на едро“.*

² Общ брой отделни предприятия, предоставящи обществени електронни съобщения, независимо от броя действащи договори, сключени с тях. Когато с едно предприятие са сключени няколко договора, за целите на въпросника се приема, че е един контрагент.

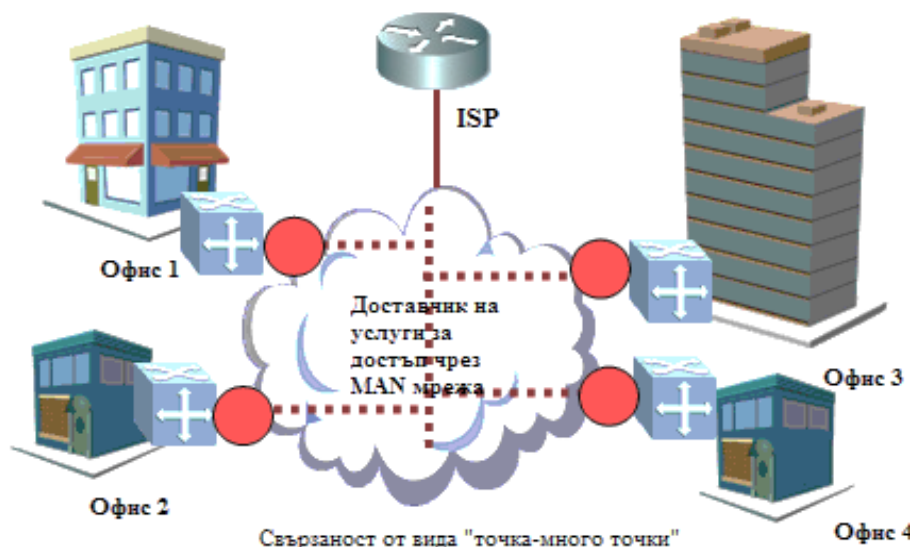
Във въпрос 1 се посочват данни за предоставяне на капацитет за интернет свързаност (Peering³ и Transit⁴).

Въпрос 2 се попълва от предприятията, които предоставят услуги на едро за достъп до NGA мрежи на други предприятия, с цел последните да предоставят достъп на дребно на крайни потребители.

Точка 2.1. „MAN достъп” се попълва от предприятия, предоставящи услуги за достъп на едро, предназначени за предоставяне на услуги за достъп на дребно със специално качество (специално организиран достъп – dedicated access) и различни от линии под наем. Услугите за достъп на едро чрез MAN имат следните функционални характеристики:

- достъпът се предоставя в каналния слой (L2/Ethernet) на OSI модела;
- осигурява свързаност от вида “точка-много точки”;
- осигурява достъпност на услугата и качество на обслужване;
- осигурява качество на управление на мрежата, гарантиращо скорости на пренос и нисък коефициент на споделяне (contention ratio);
- осигурява възможности за достъп, съобразно географската плътност и разпределението на бизнеса;
- осигурява възможности за предоставяне на бизнес потребителите на самостоятелни Ethernet връзки посредством виртуални локални мрежи (VLAN).

Фигура 1

☞ Внимание!

- Приходите от MAN достъп включват и приходи от закрити линии през 2018 г.
- Предприятията, попълнили въпрос 2.1., следва да попълнят Раздел Б.7. „MAN достъп, предоставен на едро през 2018 г.”.

Точки 2.2. „Физически достъп” (еквивалентен на необвързан достъп до абонатната линия, базирана на усукана метална двойка) и **2.3.** „Виртуален достъп” (виртуален достъп до абонатната линия/VULA) се попълват от предприятията, които предоставят услуги на едро за достъп до абонатна линия на други предприятия (контрагенти) на локално ниво (точката на прехвърляне на трафика е разположена на ниво локална

³ Двустранни споразумения между интернет доставчици за осъществяване на пренос на IP трафик между техните мрежи, като услугата не осигурява пренос към мрежа на трета страна.

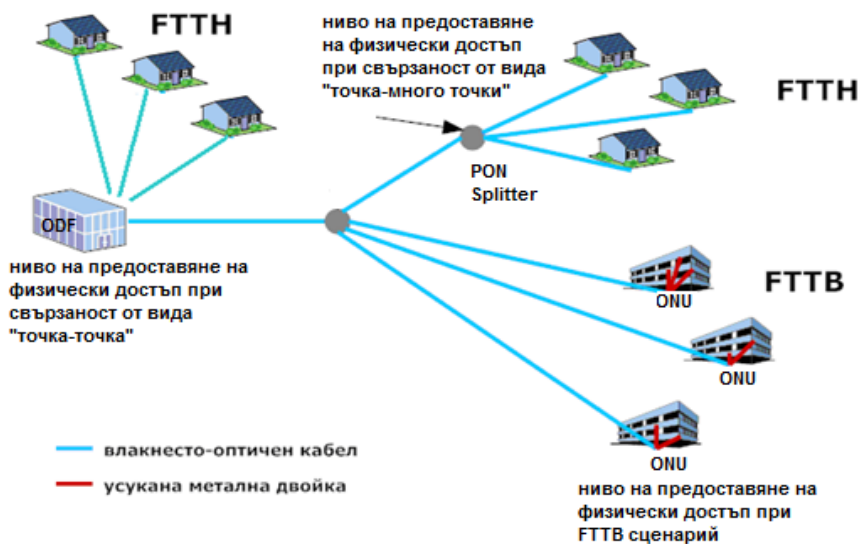
⁴ Двустранно споразумение, при което интернет доставчик (ISP) предоставя пълна двупосочна свързаност към интернет, в това число за осъществяване на пренос към мрежите на трети страни.

центра/МDF, включително новопостроен ODF, или уличен шкаф), с цел последните да предоставят услуги на масовия пазар на дребно за достъп до интернет.

Точки 2.2. и 2.3. не се попълват от предприятия, предоставящи услуги за достъп на едро, предназначени за предоставяне на услуги за достъп на дребно със специално качество (специално организиран достъп – dedicated access). Предприятията, предоставящи такъв вид достъп, попълват информация в т. 2.1. от настоящия раздел.

Точка 2.2. „Физически достъп” се попълва от предприятията, които предоставят достъп на едро, който осигурява физическа свързаност от вида „точка-точка” между точка на достъп (точката на прехвърляне на трафика в мрежата на контрагента) и крайната точка на мрежата (в помещение на краен потребител). Достъпът може да се реализира на ниво оптичен разпределител (ODF) при директна оптична свързаност или при използване на технология за мултиплексиране чрез разделяне по дължина на вълната (WDM) и на ниво последна концентраторна точка (PON сплитер или активно мрежово съоръжение) в посока към краен потребител при пасивни оптични мрежи (PON) или при използване на активно мрежово съоръжение.

Фигура 2

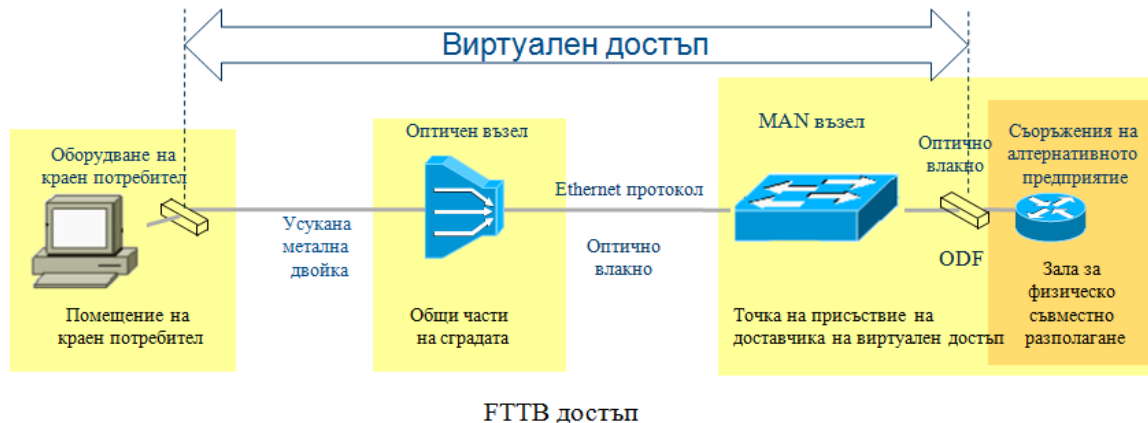
Реализация на физически достъп до абонатна линия при NGA

Точка 2.3. „Виртуален достъп” се попълва от предприятията, които предоставят услуги за достъп на едро, реализирани чрез влакнесто-оптични мрежи за пренос на данни (FTTx). Достъпът се реализира в каналния слой на OSI модела (Layer 2) и осигурява логическа свързаност от вида „точка-точка” (чрез използване на виртуални локални мрежи – VLAN) между точка на достъп (точката на прехвърляне на трафика в мрежата на ползващото достъп предприятие) и крайната точка на мрежата (в помещение на краен потребител). Виртуалният достъп на едро до абонатната линия (VULA) има следните функционални характеристики:

- Ethernet (L2) базиран достъп;
- предоставя се на локално ниво;
- реализира се в NGA мрежи (при FTTH, FTTB и FTTC/xDSL);
- осигурява на контрагентите несподелен и независим преносен капацитет с гарантиране на съответно качество;
- поддържа различни приоритети на трафика;

- предоставя възможност да бъдат конфигурирани няколко VLANs за един краен потребител;
- контрагентите могат да използват и конфигурират свое оборудване (CPE/модеми) в помещенията на своите абонати;
- контрагентите имат възможност да контролират скоростта на услугите си в границите на профила(ите) на честотната лента на абонатната линия;
- контрагентите могат да идентифицират своите крайни потребители;
- контрагентите могат да прилагат мерки за сигурност.

Фигура 3

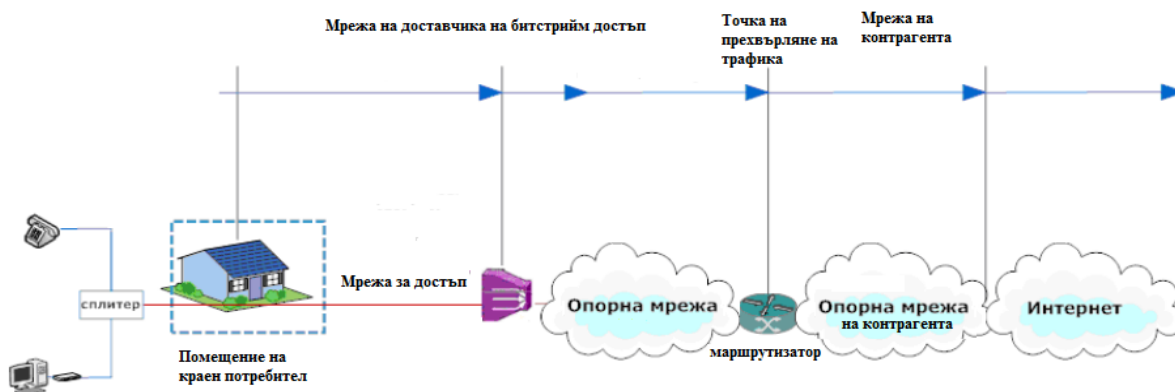

Виртуален достъп на едро до абонатната линия (VULA)

Точка 2.4. „FTTx битстрийм достъп” се попълва от предприятията, които предоставят услуги на едро за достъп до интернет на други предприятия (контрагенти) в точка на прехвърляне на трафика на регионално и/или национално ниво, с цел последните да предоставят услуги на масовия пазар на дребно за достъп до интернет. Посочва се информация за услугите за достъп на едро, реализирани чрез влакнесто-оптични мрежи за пренос на данни (FTTx), за които са изпълнени кумулативно следните условия:

- достъпът се предоставя в каналния слой (L2)/мрежовия слой (L3) на OSI модела;
- предоставя се на регионално или национално ниво;
- предоставя се чрез агрегиране на трафика от абонатните линии;
- осигурява качество на обслужване с негарантирана скорост (best-effort QoS);
- осигурява висок коефициент на споделяне в мрежата (contention ratio);
- осигурява асиметрични скорости на пренос (upload/download);
- достъпът е без гаранции за предоставяне на услугата;
- осигурява ограничен контрол върху мрежата на доставчика, поради което предлага на ползващите предприятия (контрагентите) ограничени възможности за разнообразяване на офертите с предлаганите услуги на дребно.

Точка 2.4. не се попълва от предприятия, предоставящи услуги за достъп на едро, предназначени за предоставяне на услуги за достъп на дребно със специално качество (специално организиран достъп – dedicated access). Предприятията, предоставящи такъв вид достъп, попълват информация в т. 2.1. от настоящия раздел.

FTTx битстрийм достъп

Внимание!

- Всички предприятия, предоставящи посочените в точки 2.2 – 2.4 услуги на едро, следва да попълнят и **Раздел Б.5.** на въпросника.

Въпрос 3. „Други видове услуги за достъп на едро” се попълва от предприятия, предоставящи услуги за достъп на едро, различни от услугите във въпроси 1 и 2, като се посочи какъв е видът на предоставяната услуга за достъп на едро.

Въпрос 4. „Услуги за пренос на данни на едро”, се попълва от предприятия, които предоставят услуги за пренос на данни на едро, предлагани на други предприятия (контрагенти), които осъществяват обществени електронни съобщения, като се посочи какъв е видът на предоставяната услуга за пренос на данни на едро.

Раздел Б.1.3.: УСЛУГИ НА ЕДРО, ПРЕДОСТАВЯНИ ОТ БТК ЧРЕЗ МЕДНА МРЕЖА

Раздел **Б.1.3** се попълва единствено от БТК, като се посочват броят контрагенти и предоставени линии към 31.12.2018 г. от самостоятелен и съвместен необвързан достъп и от битстрийм достъп до абонатната линия, както и приходите (в лв. без ДДС), реализирани през 2018 г.

Внимание!

- След като се попълни информацията в т. 1.1. „Необвързан достъп до абонатна линия” и т. 1.2. „Битстрийм достъп”, следва да се приложи списък на контрагентите.

Важно! Сумата на всички приходи от раздели **Б.1.1.**, **Б.1.2.** и **Б.1.3.** следва да се посочи във формуляр „ОБЩА ЧАСТ“, Раздел А.1., т. 1.2.1. „Пренос на данни и/или достъп до интернет чрез фиксирани мрежи“.

Раздел Б.2.: ВИДОВЕ ДОСТЪП ДО ИНТЕРНЕТ, ПРЕДОСТАВЯНИ НА КРАЙНИ ПОТРЕБИТЕЛИ (НА ПАЗАРА НА ДРЕБНО)

Раздел **Б.2.** се попълва от всички предприятия, които към 31.12.2018 г. предоставят услуги за достъп до интернет, предназначени за масовия пазар (домашни и бизнес потребители, ползващи стандартизирани услуги с еднакви

характеристики и качество). В съответното квадратче следва да се отбележи всеки един вид достъп, който е предоставян от предприятието към 31.12.2018 г.

 Внимание!

- *В случай, че предприятието е отбелязало една или повече от услугите по т. 12 „Достъп до интернет на крайни потребители чрез услуги на едро от други предприятия, предоставени чрез мрежи за достъп от следващо поколение (NGA)“, следва да приложи списък на доставчиците, от които закупува услугата на едро за всеки отбелязан вид достъп (по т. 12.1., 12.2. и/или 12.3.) по населени места.*

Раздел Б.2.1.: РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА АБОНАТИТЕ ПО НАСЕЛЕНИ МЕСТА, СКОРОСТИ И ВИДОВЕ ДОСТЪП

В Раздел Б.2.1. се посочва информация за броя на абонатите на предприятието на интернет достъп (без мобилен достъп до интернет, информация за който се попълва в Раздел Б.3.) по населени места към 31.12.2018 г. и ползваната от тях максимално достижима международна скорост на download според абонаментите им планове, независимо дали същите абонаментни планове се предлагат на нови потребители към края на годината или не. **Сумата от домашните и от бизнес абонатите, разпределени по населени места и по скорости във въпрос 1 на Раздел Б.2.1. трябва да отговаря на сумата от посочените във въпроси 1 и 2, т. I на Раздел Б.1.1. домашни и бизнес абонати на предприятието към 31.12.2018 г.**

 Внимание!

- *За всеки отбелязан вид достъп до интернет в раздел Б.2., следва да има попълнена таблица в Раздел Б.2.1. Ако едно предприятие предоставя един вид достъп, то попълва само таблицата по т. 1.1. Ако предоставя два вида достъп, попълва таблиците по т. 1.1. и т. 1.2. Това се отнася и в случай, че предприятие, предоставящо кабелен достъп (CATV) на крайни потребители, използва повече от един протокол за пренос (DOCSIS). В случай, че предприятието предоставя повече от два вида достъп, добавя допълнителни таблици в същия формат, така че за всеки предоставян от него вид достъп да е попълнена отделна таблица.*
- *В Раздел Б.2.1. следва да бъдат отчетени както абонатите на самостоятелни услуги, така и абонатите, ползващи интернет достъп (без мобилен достъп) в пакет с друга електронна съобщителна услуга.*

 Пример

Към 31.12.2018 г. предприятие X е активно в две населени места – гр. А и с. Б. То предоставя интернет достъп чрез коаксиална кабелна мрежа (CATV) и кабелен протокол за пренос DOCSIS 3.0 на 175 абоната. Предлаганите услуги за достъп до интернет са чрез три абонаментни плана във всяко едно от населените места:

План 1: Самостоятелна услуга за достъп до интернет; максимална международна скорост на download– 10 Mbps. Броят на абонатите на предприятието на този план в гр. А са 50 (45 домашни и 5 бизнес).

План 2: Самостоятелна услуга за достъп до интернет; максимална международна скорост на download– 30 Mbps. Броят на абонатите на предприятието на този план в гр. А са 30 (20 домашни и 10 бизнес), а в с. Б – 15 (домашни).

План 3: *Пакетна услуга, включваща услуга за достъп до интернет и телевизия; максимална международна скорост на download – 10 Mbps. Броят на абонатите на предприятието на този план в гр. А са 70 (домашни), а в с. Б – 10 (домашни).*

Предприятието X трябва да отчете данните за своите абонати в таблица 1.1. от Раздел Б.2.1. както следва:

Стъпка 1: *Отбелязва се видът на предоставяния от предприятието достъп до интернет на дребно – CATV, както и съответния протокол за пренос (DOCSIS 3.0).*

Стъпка 2: *Попълват се населените места и общините, в които предприятието предоставя достъп до интернет на дребно чрез CATV.*

Стъпка 3: *Отбелязват се международните скорости на download – 10 Mbps и 30 Mbps, съгласно характеристиките на посочените по-горе абонаментни планове.*

Стъпка 4: *Отчита се броят на домашните и на бизнес абонатите на План 1 и на План 3 (които предоставят достъп до интернет със скорост 10 Mbps) в населено място А.*

Стъпка 5: *Отчита се броят на домашните и на бизнес абонатите на План 2 (на 30 Mbps скорост) в населено място А.*

Внимание!

- Стъпки 4 и 5 се повтарят за всяко населено място, където се предоставя съответния абонаментен план, в случая населено място Б.
- Домашни и бизнес абонати на пакетни услуги (ако предприятието предлага такива) се разпределят по населени места и по скорости, заедно с абонатите на самостоятелната услуга.

Раздел Б.2.1.: РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА АБОНАТИТЕ ПО НАСЕЛЕНИ МЕСТА, СКОРОСТИ И ВИДОВЕ ДОСТЪП																		
1. Брой абонати на интернет достъп към 31.12.2018 г. (включва абонатите на самостоятелни и пакетни услуги, които следва да съответстват на сумата от т. 1. и т. 2. в Раздел Б.1.1.)																		
За всеки вид достъп, отбелязан в Раздел Б.2., попълнете отделна таблица (например, ако в Раздел Б.2. сте посочили, че предоставяте LAN и RLAN достъп, попълнете данните за LAN достъп в таблица 1.1., а данните за RLAN достъп - в таблица 1.2.). В случай че редовете или колоните не са достатъчни, въгнете допълнителни, а ако предоставяте повече от един вид достъп, въгнете данните за LAN достъп в таблица 1.1., а данните за RLAN достъп - в таблица 1.2.).																		
<div style="display: flex; justify-content: space-between;"> <div style="width: 45%;"> <p>Стъпка 2</p> <p>Стъпка 3</p> </div> <div style="width: 45%;"> <p>Стъпка 1</p> <p>Посочете вида достъп в една от съответните, в случай че в Раздел Б.2. сте отбелязали:</p> <p>от т. 1. до т. 10. вкл.: CATV</p> <p>от т. 11. до т. 13. вкл.: DOCSIS 3.0</p> </div> </div>																		
1.1. Наименование на вида достъп до интернет, съгласно отбелязания в Раздел Б.2.:																		
Въведете максималната международна скорост на download за всеки ценови план (полван през 2018 г. от крайните потребители) за съответния вид достъп.																		
гр./с/к.к.	Наименование на населеното място	Община	скорост в Mbps		скорост в Mbps		скорост в Mbps		скорост в Mbps		скорост в Mbps		скорост в Mbps		скорост в Mbps		скорост в Mbps	
			10	30														
Брой абонати към 31.12.2018 г., според скоростта на download от международното пространство																		
			Домашни	Бизнес	Домашни	Бизнес	Домашни	Бизнес	Домашни	Бизнес	Домашни	Бизнес	Домашни	Бизнес	Домашни	Бизнес	Домашни	Бизнес
гр. А	А	А	115	5	20	10												
с. Б	Б	Б	10		15													

Внимание!

- В случай, че към 31.12.2018 г. предприятието няма абонати в дадено населено място, то населеното място не се посочва в таблиците.
- Необходимо е задължително да се посочат видът, наименованието на населеното място и общината, в която се намира.

- Ако редовете на таблицата не са достатъчни, за да се отбележат всички населени места, където се предоставя посоченият вид достъп, трябва да се вмъкнат допълнителни редове.
- В случай, че наличните колони за посочване на скоростите в таблица 1.1. и 1.2. не са достатъчни, е необходимо да се използва продължението на таблиците в допълнителната работна страница.
- За справки относно вида на населеното място или общината, моля, използвайте Единен класификатор на административно-териториалните и териториалните единици (ЕКАТТЕ), поддържан от НСИ, достъпен на следния интернет адрес: <http://www.nsi.bg/nrrnm/>

Раздел Б.2.2.: ДОСТЪП ДО ИНТЕРНЕТ ЧРЕЗ ТРАДИЦИОННИ И АЛТЕРНАТИВНИ ЛИНИИ ПОД НАЕМ И СПЕЦИАЛНО ОРГАНИЗИРАН ДОСТЪП

В Раздел Б.2.2. се посочва информация за броя предоставени линии за достъп до интернет чрез традиционни и алтернативни линии под наем и специално организиран достъп към 31.12.2018 г., разпределени по скорости. В колона „Скорост“ се посочва минималната гарантирана скорост в Мbps в съответствие със сключения договор с крайния потребител.

Внимание!

Общият брой на разпределените по скорости линии в Раздел Б.2.2. следва да съответства на броя линии, посочен в Раздел Б.1.1., т. II.2.

Раздел Б.3.: УСЛУГИ ЗА МОБИЛЕН ДОСТЪП ДО ИНТЕРНЕТ И ПРЕНОС НА ДАННИ, ПРЕДОСТАВЯНИ ЧРЕЗ НАЗЕМНИ МРЕЖИ С ПОЛЗВАНЕ НА РАДИОЧЕСТОТЕН СПЕКТЪР (GSM, UMTS, LTE)

Раздел Б.3. се попълва само от предприятията, притежаващи наземни мрежи с ползване на радиочестотен спектър (GSM, UMTS, LTE), и се отнася за услугите за достъп до интернет и пренос на данни, предоставяни чрез тях през 2018 г.

При наличие на предплатени допълнителни пакети/абонаменти за пренос на данни, трябва да бъде изпълнено условието използването на услугата да е регистрирано поне веднъж през последните 3 месеца.

В Раздел Б.3.1. се посочва информация за предоставяната през годината услуга „мобилен достъп до интернет“.

Във въпрос 1 се посочват видовете услуги за мобилен достъп до интернет, както следва:

В т. 1.1. се посочва броят домашни и бизнес абонати на самостоятелна услуга чрез карти за данни и/или модеми, активни към 31.12.2018 г., в т.ч. домашни и бизнес абонати на достъп през LTE мрежи.

В т. 1.2. се посочва броят уникални SIM карти (разпределени на домашни и бизнес) на стандартни гласови планове, които са ползвали достъп до интернет без отделен абонамент през последните 3 месеца, като са заплащали само за реализирания трафик.

В т. 1.3. се посочват домашни и бизнес абонати на пакетни услуги с мобилен достъп до интернет, активни към 31.12.2018 г., в т.ч. домашни и бизнес абонати на LTE мрежи.

В т. 1.3.1. се посочват абонатите на гласови услуги, активни към 31.12.2018 г., които са закупили допълнителен пакет/абонамент за пренос на данни.

Във въпрос 2 се посочва обем на реализирания трафик (в т.ч. от бизнес абонати) в минути (за CSD) или в GB (за GSM, UMTS и LTE) в зависимост от вида на технологията за достъп.

Във въпрос 3 се посочват приходите (в лв. без ДДС, в т.ч. от бизнес абонати) от услуги за мобилен достъп до интернет през 2018 г.

В т. 3.1. се посочват приходите от самостоятелни услуги от еднократни такси за свързване към мрежата и активиране на услуги за мобилен достъп до интернет и други приходи от еднократни плащания за допълнителни услуги, свързани с услугата за интернет (като напр. замяна на data SIM карта и др.), както и приходите от месечен абонамент. **В т. 3.2.** се посочват приходите (в лв. без ДДС) за 2018 г. от трафик, който не е включен в абонаментния план (приходите от трафик, реализирани от потребителите на посочените във въпрос 1 услуги, както и тарифираният трафик извън пакета/абонаментния план). Тук не се включват приходи от SMS и MMS, видео повиквания и други услуги за данни, за които не е необходим достъп до интернет.

В Раздел Б.3.2. се посочва информация за услугите за автоматизиран трансфер на данни между различни устройства/машини и централна информационна платформа (Machine-to-Machine – M2M).

Във въпрос 1.1. на Раздел Б.3.2. се посочват брой уникални карти за данни (data SIM), които са активни към 31.12.2018 г. и които се използват изключително за услуги за пренос на данни Machine-to-Machine (M2M), без достъп до интернет, в т.ч. на хибридна услуга, която от една страна съдържа в себе си комуникация M2M, а от друга - и гласова услуга (напр. услуги за осъществяване на връзка между кабината на асансьор и неговия сервиз, за предоставяне на COT услуги и др.). В колона „Обем на трафика“ се посочва реализираният трафик в GB, вкл. трафикът на данни от хибридни услуги. В колона „Приходи“ се посочват приходите (в лв. без ДДС) от еднократни и месечни такси за 2018 г., вкл. от хибридна услуга. Тук не се включват приходите от SMS и MMS, видео повиквания и други услуги за данни, различни от M2M.

Във въпрос 1.1.1. се посочва информация за брой уникални карти за данни, активни към 31.12.2018 г., приходи (в лв. без ДДС) и трафик в GB от хибридни услуги през 2018 г.

 Важно! Сумата на всички приходи от Раздели Б.3.1. и Б.3.2. следва да се посочи във формуляр „ОБЩА ЧАСТ“, Раздел А.1., т. 1.2.2. „Пренос на данни и/или достъп до интернет чрез мобилни наземни мрежи (GSM, UMTS и LTE)“.

Раздел Б.4.: КАПАЦИТЕТ ЗА ИНТЕРНЕТ СВЪРЗАНОСТ И ШИРОКОЛЕНТОВ ТРАФИК

Данните във **въпроси 1 и 2** касаят капацитета за международна свързаност по сключени договори с доставчици извън страната (въпрос 1) и в страната (въпрос 2). Посочва се наименованието на международния и/или националния контрагент, видът на капацитета (закупен или продаден), типът на връзката (наземна, сателитна или подводна), населеното място на точката на предаване/получаване на трафика, видът на точката на предаване/получаване на трафика (през Internet Exchange Point (IXP), през договорена двустранно връзка, друг вид), входящият и изходящият договорен и реално използван капацитет (в Mbps) към 31.12.2018 г.

Във въпрос 3 от раздела е необходимо да се попълни широколентовият трафик, предоставен на дребно и съответната мерна единица (MB, GB, TB) за периода януари – декември 2018 г. Тук следва да бъде отчетен само трафикът, генериран от абонати на дребно на фиксиран широколентов достъп до интернет, който е измерен в точката на достъп на крайния потребител и включва общия трафик от download и upload. Не се включва трафик от услуги на едро, walled garden⁵, IPTV, кабелна телевизия и фиксиран достъп чрез мобилна мрежа.

Във въпрос 4 от раздела е необходимо да се попълни широколентовият трафик от абонати на дребно на фиксиран достъп чрез мобилна мрежа и съответната мерна единица (MB, GB, TB) за периода януари – декември 2018 г.

Раздел Б.5.: ДОСТЪП НА ЕДРО ДО МРЕЖИ ЗА ДОСТЪП ОТ СЛЕДВАЩО ПОКОЛЕНИЕ (NGA), ПРЕДОСТАВЕН ПРЕЗ 2018 г.

Раздел Б.5. се попълва от всички предприятия, които през 2018 г. са предоставяли достъп на едро до мрежи за достъп от следващо поколение (NGA) и попълнили т. 2.2. - 2.4. от Раздел Б.1.2.

В раздела се посочва наименованието на предприятието (контрагента), на което се предоставя съответният вид достъп на едро, наименованието на населеното място и общината, в които се намира точката на прехвърляне на трафика, както и местоположението на точката на прехвърляне на трафика (в технологично помещение на доставчика на услугата за достъп на едро, в помещение за съвместно разполагане на доставчика на услугата за достъп на едро, в офис на потребителя на услугата за достъп на едро, в уличен шкаф). Слой (канален (L2) или мрежов (L3)) от OSI модела, на който се предоставя услугата, се отбелязва само по отношение на FTTx битстрийм достъп. Съоръжението, към което е организирана точката на прехвърляне на трафика (обслужващ комутатор; агрегиращ периферен комутатор; опорен комутатор; опорен маршрутизатор) се посочва за всички видове достъп на едро, като за физическия достъп има възможност за организиране на точката на прехвърляне на трафика в оптичен (PON) сплитер или ODF. В последната колона на таблицата се посочва броят на обслужваните абонатни линии.

Раздел Б.6.: MAN ДОСТЪП, ПРЕДОСТАВЕН НА ДРЕБНО ПРЕЗ 2018 г.

Раздел Б.6. се попълва от предприятията, които са предоставяли услуги за MAN достъп на дребно през 2018 г. и които са посочили информация в т. II.1. „MAN достъп на дребно чрез свързаност от вида "точка - много точки" в каналния (L2) слой на OSI модела“ на Раздел Б.1.1. от въпросника.

Във въпрос 1 се попълва информация за предоставените линии за MAN достъп на дребно чрез свързаност от вида "точка – много точки" в каналния (L2) слой на OSI модела към 31.12.2018 г., както и реализираните приходи от предоставянето на тази услуга през 2018 г. Линия за достъп до MAN е линията между крайната точка на мрежата (помещение на краен потребител) и точката на достъп в MAN взела на доставчика. Предоставя се информация единствено за достъпа до MAN, без оглед на пренасяната информация от потребителя (глас, данни, видео). Броят на линиите през 2018 г. се разпределя по предназначение на географски принцип (за селищен и за междуселищен пренос), по интерфейс (оптичен, електрически, друг) и по скорост на пренос. В общата сума на приходите от предоставяне на линии за MAN достъп на дребно през 2018 г. не се включват приходите от VLAN, които се посочват в т. II.3 на

⁵ Затворена система, при която доставчикът може да контролира достъпа на крайния потребител до уеб съдържание и услуги.

Раздел Б.1.1., както и приходите от закрити MAN линии през 2018 г., които се посочват в т. II.1. на Раздел Б.1.1. от въпросника.

 Внимание!

- *Общият брой на линиите за MAN достъп във въпрос 1 следва да съответства на посочения в т. II.1. на Раздел Б.1.1. от въпросника.*
- *Общата сума на приходите от предоставянето на услугите на дребно следва да съвпада със сумата на посочените приходи в т. II.1. на Раздел Б.1.1. на въпросника. В случай, че са реализирани приходи от закрити MAN линии през 2018 г., стойността на приходите в Раздел Б.6. следва да е по-малка от посочената в т. II.1. на Раздел Б.1.1.*

Раздел Б.7.: MAN ДОСТЪП, ПРЕДОСТАВЕН НА ЕДРО ПРЕЗ 2018 г.

Раздел Б.7 се попълва от предприятията, които през 2018 г. са предоставяли услуги за MAN достъп на едро и които са посочили информация в т. 2.1. на Раздел Б.1.2. от въпросника.

На всеки отделен ред в посочения раздел се описва конкретната линия, предоставена на съответното предприятие. Наименованието и правно-организационната форма на контрагента (предприятието, наело линията) се изписват за всяка една линия. Необходимо е да се посочи съответно населеното място и съответната община, в които са разположени двете крайни точки на линията (крайната точка на линията в помещението на контрагента (предприятието, ползващо MAN достъп на едро) и точката на достъп в MAN възел на доставчика на услуга на едро).

Видът на линията се избира от падащото меню (оптичен, електрически (RJ45) или друг вид). Мерната единица на скоростта на пренос също се избира от падащо меню (kbit/s, Mbit/s или Gbit/s).

В колона „Приходи (в лв. без ДДС) през 2018 г.“ се посочват всички приходи (вкл. от откриване, от месечен абонамент и други приходи⁶ (ако има такива)), които са реализирани от предоставяне на линията за MAN достъп през 2018 г. Не се включва приходът от услугата VLAN, както и приходите от закрити MAN линии през 2018 г., които се посочват в т. 2.1. на Раздел Б.1.2. от въпросника.

В колона „Срок на ползване“ се посочва броят на месеците, през които реално е заплащан месечен абонамент, т.е. броят на месеците, през които линията за MAN достъп е била използвана от наемателя (съответно броят на месеците при целогодишно използване е 12).

 Внимание!

- *Общата сума на приходите от предоставянето на услугите на едро следва да съвпада със сумата на посочените приходи в т. 2.1., Раздел Б.1.2. на въпросника. В случай, че са реализирани приходи от закрити MAN линии през 2018 г., стойността на приходите в Раздел Б.7. следва да е по-малка от посочената в т. 2.1., Раздел Б.1.2.*

 Внимание!

⁶ Които се конкретизират в колона „Бележки/Коментари при попълването“.

- *Дефинициите на използвани във въпросника понятия са поместени в инструкцията към формуляр „ОБЩА ЧАСТ“ на годишни въпросници за отчет на дейността през 2018 г. на предприятията” в Раздел III “Дефиниции и понятия, използвани във формулярите на годишните въпросници за 2018 г.”*